

2. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosítása

Tisztelt képviselő-testület!

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc.tv.) felhatalmazása alapján 5/2009. (III.19.) számon önkormányzati rendeletet alkotott a szociális ellátások helyi szabályaira vonatkozóan (továbbiakban: Szoc.rendelet).

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-jétől jelentős mértékben átalakult.

A szociális ellátások új rendszerében nagy hangsúlyt kap az önkormányzati szabályozási szabadság, amely lehetőséget ad az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi szociális ellátórendszerüket a belátásuk szerint alakítsák ki.

A Szoc.tv. alapján a települési önkormányzatok maguk határozhatják meg a települési támogatás keretében nyújtott ellátások formáit, jogosultsági feltételeit, valamint önállóan dönthetnek az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkóztatásáért felelős államtitkárának a szociális ellátások helyi szabályozásával kapcsolatos szakmai álláspontja alapján a Nógrád Megyei Kormányhivatal elvégezte a helyi szociális rendeletek felülvizsgálatát. A Kormányhivatal a felülvizsgálat során több jogszabálysértő, illetve aggályos rendelkezéssel találkozott a települési támogatások jogosultsági feltételei körében.

A felülvizsgálat során megállapításra került, hogy a jogalkotók (önkormányzatok) figyelmen kívül hagyták, hogy a feltételeknek kapcsolódniuk kell az ellátás céljához, valamint összhangban kell lenniük az Szoc.tv. általános szabályaival.

A Szoc.tv. a települési támogatás jogosultsági feltételei tekintetében nem tartalmaz korlátozást. A törvény által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.¹

A jogosultsági feltételeknek

- kapcsolódniuk kell az ellátás céljához,
- összhangban kell lenniük az Szoc.tv. általános szabályaival,
- nem ütközhetnek a hatályos magyar jogszabályokba; a jogosultsági feltételek meghatározásánál tehát figyelemmel kell lenni különösen az emberi méltóság sérthetlenségére, a hátrányos megkülönböztetés tilalmára.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkóztatásáért felelős államtitkárának a szociális ellátások helyi szabályozásával kapcsolatos szakmai álláspontja, valamint a Nógrád Megyei Kormányhivatal által a szociális tárgyú önkormányzati rendeletek tekintetében tett

¹ Szt. 45.§ (4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

megállapítások alapján Tolmács Község Önkormányzata képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata során az alábbi megállapításokat tesszük:

- a) A rendelet jövedelemhatárhoz köti a rendkívüli települési támogatás nyújtását. A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet – elemi kár, súlyos betegség, haláleset – viszont olyan tényezők, amikor az egyébként jövedelmi, vagyoni viszonyaik alapján támogatásra nem szorulók is rászorulttá válhatnak.
- b) A települési támogatásra való jogosultság kizáró okaként szerepel, ha a jogosult egy korábbi támogatás felhasználásának ellenőrzése kapcsán a felhasználás igazolásának nem tesz eleget.
- c) Az önkormányzati rendelet a rendkívüli települési támogatásra vonatkozóan meghatározza, hogy évente családonként legfeljebb 4 alkalommal állapítható meg, és az egy naptári éven belül megállapított segélyek együttes összege legfeljebb 50.000 Ft.

Mindezek alapján – tekintettel a rendkívüli települési támogatás céljára – az önkormányzati rendeletben a következő módosításokat javasoljuk:

- 1) Törlésre kerül a rendkívüli települési támogatás jogosultsági feltételeként meghatározott jövedelmi határ. (Szoc.rendelet 11.§ (1) bekezdés)
- 2) Törlésre kerül azon korlátozás, miszerint a települési támogatás egy naptári éven belül családonként legfeljebb 4 alkalommal állapítható meg, melyek együttes összege legfeljebb 50.000 Ft. (13.§ (1) bekezdés)
- 3) Módosításra kerül a gyógyszerek beszerzéséhez igényelhető rendkívüli települési támogatás feltételrendszere: törlésre kerül a jövedelmi korlátra való hivatkozás, valamint azon kizáró ok, miszerint nem részesülhet e célból támogatásban az a személy, aki közgyógyellátásban részesül. A feltétel rendszer módosításra kerül: a kérelmező gyógyszerköltsége nem az öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegéhez igazodik, hanem a kérelmező családjának jövedelméhez.
- 4) Törlésre kerül – mivel a jövedelmi korlát törlése miatt okafogyottá vált – azon rendelkezés, miszerint rendkívüli méltánylást érdemlő esetben, különösen elemi csapás, hosszabb kórházi ápolással járó tartós betegség, haláleset miatti rendkívüli települési támogatás jövedelemre való tekintet nélkül is megállapítható. (Szoc.rendelet 13. § (4) bekezdés)
- 5) Törlésre kerül azon kizáró rendelkezés, miszerint nem adható települési támogatás annak, aki egy korábbi települési támogatás felhasználásának ellenőrzése kapcsán az előírt igazolásnak nem tett eleget. (Szoc.rendelet 13.§ (7) bekezdés)

Előzetes hatástanulmány:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálatot kell lefolytatni, az alábbi tényezőkre vonatkozóan:

A rendelet-tervezet:

- Társadalmi hatás: A rendelet-tervezetben módosításra kerül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújtható rendkívüli települési támogatás megállapításának szabálya: törlésre kerül a jogosultsági feltételként meghatározott jövedelemhatár, vagyis a módosítást követően a rendkívüli települési támogatásra jövedelemre való tekintet nélkül mindenki jogosulttá válhat, aki rendkívüli élethelyzetbe került, vagy önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni. A rendelet módosítást követően a jogosultak köre kiszélesedik, a támogatás a teljes társadalmi réteg részére elérhetővé válik.
- Gazdasági hatása: Az önkormányzat állami támogatás keretében a helyi szociális feladatok ellátásához támogatásban részesül, valamint saját forrás is felhasználható szociális ellátásokra. Az önkormányzat feladatai, és így kiadásai között jelentős és meghatározó a szociális célú kiadások, vagyis az anyagilag támogatásra szoruló társadalmi rétegek támogatása.
- Költségvetési hatása: Az önkormányzat 2015. évi költségvetésében a szociális célú kiadásokra biztosított a fedezet. A szociális feladatok ellátásához kapott 2015. évi állami támogatás összege

3.079.470 Ft, a 2015. évi költségvetésben a helyi szociális kiadásokra tervezett előirányzat 2.262.000 Ft, egyéb szociális célú támogatás 1.762.000 Ft.

- A rendeletnek közvetlen környezeti hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen egészségi hatása nincs.
- A tervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása: a rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve jelentős többlet terheket eredményező hatása nincs. A jogosultsági jövedelemhatár eltörlése révén a kérelmezők számának növekedése várható.
- A rendelet megalkotásának szükségessége: A Nógrád Megyei Kormányhivatal a szociális tárgyú önkormányzati rendeletek felülvizsgálatát írta elő. A Kormányhivatal a felülvizsgálat alapján szükséges módosítások elvégzését 2015. szeptember 30-ig kéri elvégezni.
- A jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogalkotás elmaradásának következménye, hogy a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet nem lesz összhangban a törvényalkotói szándékkal, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkóztatásáért felelős államtitkárának a szociális ellátások helyi szabályozásával kapcsolatos szakmai álláspontjával, így az önkormányzati rendelet módosítására irányuló törvényességi felügyeleti intézkedés várható.
- A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a rendelet a meglévő szervezeti, személyi, tárgyi feltételekkel alkalmazható. A rendelet alkalmazása remélhetőleg további pénzügyi feltételek biztosítását nem igényli, és a költségvetésben e célra előirányzott összeg remélhetőleg elegendő lesz a rendkívüli települési támogatások biztosítására, tekintettel arra, hogy a rendkívüli élethelyzetbe került, létfenntartást más módon biztosítani nem tudó személyek részére önkormányzatunk eddig is nyújtott támogatást.
- A rendelet a meglévő állapotokat nem érinti.

Javaslom a rendelet-tervezet elfogadását.

Tolmács, 2015. augusztus 3.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő – testületének

..../2015. (.....)

Önkormányzati RENDELETE

a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

(tervezet)

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdése alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45.§ (1) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el.

1.§ (1) A szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 11.§ (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„**11.§** (1) Rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Sztv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben, valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére.”

(2) A Rendelet 13.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A rendkívüli települési támogatás összege alkalmanként minimum 1.000 Ft.”

(3) A Rendelet 13.§ (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„ (3) Magas gyógyszerköltségekre való tekintettel, vagy gyógyszer beszerzéséhez igényelt rendkívüli települési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a kérelmező által igazolt gyógyszer, vagy gyógyászati segédeszköz havi kiadási költsége eléri a családi jövedelem 50%-át, melynek igazolásához a kérelem mellékleteként be kell nyújtani a kérelmező és a családja jövedelmi helyzetére vonatkozó igazolásokat és az eseti vagy havi gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségéről szóló igazolást.”

2.§ Hatályát veszti a Rendelet 13.§ (4) bekezdése, és 13.§ (7) bekezdése.

3.§ Ez a rendelet 2015. augusztus 15-én lép hatályba.

Tolmács, 2015. augusztus

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetve: 2015. augusztus....-én

Torma Andrea
jegyző

a .../2015. (.....) önkormányzati rendelet **indokolása**
a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontja kimondja, hogy a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a helyi önkormányzat feladata különösen – többek között – a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc.tv.) 45. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. A Szoc.tv. 45.§ (3) bekezdése előírja, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkóztatásért felelős államtitkárnak a szociális ellátások helyi szabályozásával kapcsolatos szakmai álláspontja, valamint a Nógrád Megyei Kormányhivatal által a helyi szociális rendeletek felülvizsgálata kapcsán a települési támogatások szabályai terén feltárt jogszabálysértő, illetve aggályos rendelkezések alapján Tolmács Község Önkormányzat képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet módosítására kerül sor.

Részletes indokolás

1.§ -hoz

Módosulnak azon rendelkezések, amelyek a rendkívüli települési támogatás feltételeként jövedelmi korlátot írtak elő, tekintettel arra, hogy rendkívüli élethelyzetbe bárki, jövedelemre való tekintet nélkül kerülhet.

A rendkívüli települési támogatás évente korlátozás (maximalizálás) nélküli alkalommal megállapítható egy adott személy vagy család részére, és a támogatás éves együttes összegére vonatkozó maximalizálás is megszűnik, a támogatás felső összeghatár nélkül, bármilyen összegben megállapítható.

2.§ -hoz

Hatályát veszti azon rendelkezések, melyek nincsenek összhangban a törvényi jogalkotói szándékkal, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumának szakmai álláspontjával: a rendkívüli települési támogatás nyújtható azon személy részére is, aki egy korábbi települési támogatás felhasználásának ellenőrzése kapcsán az igazolásnak esetleg nem tett eleget, de rendkívüli élethelyzetbe került, vagy létfenntartásáról más módon nem képes gondoskodni.

3.§-hoz

A rendelet 2015. augusztus 15-én lép hatályba, és miután beépül az alaprendeletbe, a módosító rendelet a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12.§ (1)-(2) bekezdésben foglaltak alapján, a törvény erejénél fogva a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.